

ՅՆՕՐԵՆ ԽՄՐԱԿԻՐ

ԵՒ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻՒՂԵՆՑԱՆ

ԽՄՐԱԿՐԱՏՈՒՆ

Պատրիարքական Եկեղեցիական
Խորհրդի Գեղարքայի Վարչության
Չորս Թիւ 10

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

— ԽՈՐՀԱՐՔԱՆԵՐԸ 20 ՓՐ. ԱՐԾԱՐԾԱՆԱԾ —

ՐԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՅԵՐԵՐ

Կ. Պօլսոյ Համար

Տարեկան	դր2.	100
Վեցամսեայ	"	50
Եռամսեայ	"	25

Գաւառաց Համար

Տարեկան	դր2.	150
Վեցամսեայ	"	75
Եռամսեայ	"	40

Օտար երկիր տրկն. 40. Ֆր.ք.

Ա. Չ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՆՏԱՐԱՅԻՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօր ամեն բանի համար
զարգացման կարօտութիւն կայ,
աղք. կառավարութիւն, եկե-
ղեցի, ընկերութիւն և ամեն ո-
րոշ մարմին մեծամեծ ջանքեր
կընեն որպէս զարգացում հաս-
կըցուած է թէ անշարժութիւ-
նը տկարութիւն է և առաջ-
նորդ մահուան, այս պատճա-
ռաւ է որ վերջին դատերումս
Եւրոպայի մէջ մեծ յեղափո-
խութիւններ կատարուած են
նիւթական և արհեստական
չափան զրոյթիւն չէ այն որ էր
մի քանի հարիւր ամ առաջ,
դադարաւորներն անհունապէս կը
տարբերին երեկուաններէն, կը-
րօնքն ալ ունի իւր բաժինը այս
յեղաշրջման մէջ, մեծ ճիգեր
ի գործ կ'ըրուին քրիստոնէու-
թեան նախկին դարերուն վե-
րադառնալու, բացարձակ նուի-
րապետութեան տեղ եղբայրա-
կան միաբանութիւն մը հաս-
տատել հարկ կ'տեսնուի, Զի
արդէն կ'ըզացուի այն ամենա-
դաւան հետեւանքներն որ առաջ
եկան կղերի առանձնաշնորհաւ
զիրքէն, կրօնքը մարդոց բա-
րոյական բնթացքը զծող օրէ-
նըստութեան մը բովանդակու-
թիւնն է. կղերի պաշտօնը ու-
րեմն կ'կայանայ այդ սրբազան
օրինաց գործադրութեան հըս-
կելուն մէջ, ինչ պարտիք որ
սահմանուած են դատաւորաց
քաղաքական օրէնսդրութեան
մէջ, նոյնը սրտուած է նաեւ
եկեղեցական քաղաքականին
մէջ, իրենց պաշտօնը աւելի
բարձր է քան զդատաւորացն,
տեսնող տեսանելի իշխանութեան
մը կաթնած են, զոր ինչ կ'ըն-
են ըստ արդարութեան և ի-
րաւանց, իշխանութիւնը կ'գոր-
ծադրէ իսկոյն, իրենց վերջին
բառնէ արդարութիւն, իսկ
կղերը անտեսանելի իշխանու-
թեան մը ազատ չլինելով

ալ կ'ազդարարէ, օրինադիրքն
որ ունի ի ձեռին՝ քաղաքակա-
նին խիստ արդարութիւնը չը
քարոզէր, այլ ներդրութեան
դուռ մը թողած է, զորում
Մեր աղք. այլեւալ դատուց
մէջ կղերն է միայն որ անշարժ
ու անտարբեր մնացած է, այդ
մարմինը միայն չէ զգացած
դեռ զարգացման և վերանու-
րացման կարևորութիւնը, թէ
մտաւորական և թէ քաղաքակա-
նական կողմով ժողովրդեան ամեն
դատուց մէջ ժամանակիս պա-
հանջմանց համեմատ փոփոխու-
թեան և քաղաքական շարժ-
կ'կատարուին
Ամեն ուրեք ընկերութիւն,
ներ կ'կազմուին, դպրոցներու
թիւը կ'աւելնայ օր ըստ օրէ,
երկուս սեռի մէջ ալ իրական
շարժումներ կան, զարգացման
պէտքը ըստ արժանւոյն հաս-
կըցուած է, մեր կղերը միայն
խորթնաւ կ'մնայ, նա փոյթ
չունի իրեն մաս մնացած գոր-
ծը բարեկարգելու
Իսկ անտարբերութիւնն կամ
անկարողութիւնը պատճառաւ
լաւ է կրօնական բաժանմանց,
օտար վարդապետներ եկած են
մեզ ուսուցանել միևնոյն օրի-
նադիրքը զոր մեք ունիմք, մի-
սիօնարը Ամերիկայէն և Յիսուս
եանք եւրոպայէն եկեր են մեզ
բացատրելու մեր Աւետարանը
իրենց ուղած կերպիւ, վասն զի
Հայ վարդապետները հարկ չեն
տեսած իրենց պաշտօնը կատա-
րելու, վանքերու խորք քաշ-
լաւ, հաւատացելոց պաղիւն
րովը կերպըրելով անոնք ան-
փոյթ հանդիսատես կրկան օ-
տար քարոզչաց եռանդուն և
անխնայ աշխատութեանը, կե-
նաց բանը հայ հեթանոսներու
ուսուցանելու համար
Այս ողբալի անտարբերու-
թեան արդիւնքն այնպիսի չէ մի-
այն, երկու կրօնական հեր-
ձումներու քով հարկ է աւել-
ցնել մի երրորդ հերձում և

զոր տրժան է կոչել անկրօնու-
թեան կրօնք, Այս, շատ երի-
տասարդ և միջին անգամ պա-
տանիք յարած են անհաւատու-
թեան, ուրանալով զքրիստոնէ-
ութիւն, շատեր աւելի առաջ
երթալով, յանդգնած են Աստ-
ուածութեան գաղափարն ալ
մերժել, առաջին երկու
հերձմանց համար եթէ ունե-
նանք յոյս մը, զի որչափ ալ
բլլայ, անոնք կ'մնան անա-
ռալ որդիներու որ դուցէ օրին
մէջը դան Մայր-կրօնից զիկն
նետուելու, վերջնոյն համար
այդ հաւանք թիւս չկայ,
հերձեալք պահելով նոյն օրի-
նադիրքը՝ դատաւորները փո-
խած են միայն, իսկ անկրօնք
իզած են ամեն կապ, մերժե-
լով ամեն ինչ, դատաւորներ,
օրինադիրք, դաւանութիւն ևն,
իրենց նշանաբանն է ինդո, որ
պիտի հսկէ, կըսեն, ընկերակա-
նային բարոյական կենաց վը-
րայ, եթէ զԱստուած ուրանա-
լու հարկն ևս իրճի վճիռն է,
մէտք է ըսել թէ այդ երանե-
լի կարողութիւնը խիստ սա-
կաւ մարդոց քով կ'գտնուի,
եւր նպատակը չէ թէ անհա-
ւատութիւնը ընկալաւոր բայց
իրե պարզ դիտողութիւն,
էտք է ըսել թէ, մեր դրքե-
լաւանդութիւններէ և համո-
զումէ ընդունած և դաւա-
նած գաղափարներն իրեւն-հա-
տար փաստ մը չունին անոնք,
ինչ անհեթեթ գաղափարին
կրօնի տուող բանը, Աստ-
ածաշունչի տեսակ մը մութ
ըստ երեւութի հակասական
խառն, դարուս դիտողութեան
հնաց անհամաձայն գաղն է,
անց պահանջածը՝ յստակ ու
ոչ մեկնութիւն մ'է, կուղեն
վեր ի վերոյ և տեսական
զրգացեալութեանց տեղ, դը-
րկան և անխալ մեթոտ մը
հատառուի, 2 անգամ 2 չորս,
այ հիմը կ'ընդուն Մովսիսի
Սարգսդ օրծութեան պատմու-
թեան, վասն զի սխալը աղի-

տութիւն է, և այս վերջինը չէ
կարող ապրիլ անսխալ դիտու-
թեան հետ, Կարի դահալէժ
կ'ընեն մեր կրօնական նիհի-
լիսթները, մարդ կային յան-
դըգնութիւնը միջ աղքատի-
ճան անկարելի է որ հասած
բլլայ, նա կարէ մարտնչիլ տա-
րերց հետ, օգն ու ծովը ճեղ-
քել, ցամաքն աւելն ընել, հիւ-
լէներու վերլուծել, վերջապէս
ինչ որ մարդ կային կարողու-
թեան դերագոյն աստիճանը կը
ներէ, բայց անկէ անդին անց,
նիլ, նիւթէն աննիւթին, հա-
նէն անհունին, սահմանէն ան-
սահմանին հասնիլ ուզել, ան-
կարելեաց անկարելին է Չաւար-
տեցինք դեռ, մեր բնական
երկրագունդին մանրամասն նը-
կարագիրը, մթնոլորտը, ցան-
ուած անհամար գունդերու մա-
սին խիստ տղօտ է մեր ծանօ-
թութիւնը, և էն է ինչ անցանք
տակաւին, և կ'յանդգնիմք ը-
սել սա դուռը բաւը, ևն
Եթէ չեմք ուղեր մեր բա-
րոյական իշխանութիւնն ալ
հանգուցեալ քաղաքականին
քովը զրկել, պարտիքը դորա-
ցնել զայն բարեկարգութեամբ
Ա. * * Մարտիան

ՀՐԱՋԱՆԻ ԽՆԴԻՐ

Գ.

Եզրակացութիւնք.

Ի սկիզբն բանիս ըսինք թէ
վարչութեան պարտքն է աղք.
դատաւորութեան միութիւն
և ուղղութիւն մը տալ, Եթէ
աղք. վարչութեան ձեռքն հա-
զարներով ոսկիի ուսումնական
Պիւտճէ մը լինէր, շատ դիւրին
էր օրէնք մը քուէտրկել տալով
և ի մի կողմ թողլով անհատից և
ընկերութեանց բաժ մասնա-
ւոր ջանքերն, ի գործ դնել
հայաբնակ գաւառաց մէջ հը-
րահանգի ընդարձակ զրոյթիւն
մը. բայց որովհետեւ այժմ 50
000 դր.էն աւելի ստակ մը չու-
նիմք, պէտք է որ բան մը չը-
նեմք, — Ո՛ր, բիւր անգամ ոչ

Առ ի չդոյէ ուրիշ միջոցի,
սա կայ միայն ընելիք. —

Ա. Ազգ. վարչութիւնն քե-
ռէտակել տայ ընդհ. ժողովէն՝
քիչ մը վերն բացայայտեալ Բե-
րտէ՛ գրութեանցս վերայ հիմ-
նեալ հրահանգի օրէնք մը ու
դայն ներկայացնէ ի գործադ-
րութիւն այն ամենայն թաղե-
րու, քաղաքաց ու գաւառաց
և ընկերութեանց որոց նպա-
տակն է ըստ իրենց ներկայաց-
եալ կրթական գրութեան շար-
ժին:

Բ. Ազգ. վարչութիւնն 50
հազար զրոյով՝ ունենայ կեդրո-
նական քննիչ մը մայրաքաղա-
քիս դպրոցաց պարբերական
հսկողութեան համար, և գա-
ւառաց պահանջմանց համեմատ
մի քանի հաս. քննիչներ ևս
Հայաստանի համար. այս վեր-
ջիներուն թոյլան ու ճանա-
պարհորդութեանց ծախքն կէս
մը Պատրիարքարանն հնոգայ և
կէս մ'ալ այն ընկերութիւններն
որոց լուսաւորելիք գաւառաց
քննչութիւնն պիտի ըլլայ. (սո-
վորութիւն է ընկերութեանց որ
երբեմն երբեմն քննիչներ ղըր-
կեն իրենց դպրոցաց հսկողու-
թեան համար):

Այս ճանապարհով միայն քուէար-
կեալ 50. հազար գահեկանն
կրնայ արդիւնք մ'ունենալ. Ե-
թէ կայ ուրիշ ստակի անմիջա-
կան աղբիւրներ ցուցնող ազգա-
յինք, չնորհակալ կըլլամք իւր
եանց ազգասիրական գիւտոյն
համար:

Յ. Գ. Բաւական ժամանակ
տեսանք Բերայի ազգ. գերեզ-
ման ին մէջ զիջուած քարեր,
մեզ կըսէին յայնժամ թէ Գա-
րակէօզեան Մեծ. Եղբարց հիմ-
նելիք վաճառականական դրպ-
րոցին համար են սորա, 1878ի
բացման ճառին մէջ Ս. Նախա-
գահն մեր ազգին կ'այտարա-
րէր թէ պատերազմին պատճա-
ռաւ միայն Գարակէօզեանց ազ-
գայէն զիտաւորութիւնն ետ
մնացած էր. Այժմ հաշուու-
թիւնն կնքուեցաւ, իսկ դպրո-
ցը դեռ չկանգնեցաւ. ո՞վ էր
ըսողն թէ «համբերութիւնն
կեանք չէ»:

Չմշկածաղէն հետեւեալը կը
գրեն մեզ օգոս. 2 թուականաւ
... խմբագիր

Այս անգամ Լրագրոյ մէջ
Տէրութի երկրին խաղաղիւք եւ
անդորրութիւն ու ապահովու-
թիւն հաստատուիլը մեծաւ
ղարմացմամբ կարգացիւք, բայց
ցաւ է ըսել որ ո՛չ թէ խաղա-
ղիւք այլ Տէրիւն փշիւ խօզոտ
դայէն, և զսպողական միջոցնե-
րու չձեռնարկելով յեղակար-
ծուստ յետո նախնային վա-
րենարարոյ փիւրտք ևս քան

զեւ ջաջաւերուելով քստմնելի
խժուղութիւններ և ծայրայեղ
հարստահարութիւններ գործե-
լէ չեն դադարիր. Զգիտեմք վը-
սեմ: Տէրիւն բաշարող իրական
բարեքուսնեք ըրաւ, որ մէկ
զիւղի կողոպտեալ ինչքերը յե-
տքս դարձոյց. մինչդեռ փիւրտք
այժմ ելեր 2 տարուան մնացորդ-
քէսիմ կ'պահանջեն շարորդինակ
սպառնալիքներ ընելով, մինչ-
դեռ քիւրտք զիւղերը աւա-
րառութեան տալու համար,
խմբովին միշտ սպառնալիքեալ
կ'ըլլին, զիւղերու երկրագոր-
ծաց կալերէն ցորեան կ'կողոպ-
տեն, խեղճ գիւղացուց ոչխար-
ները կ'յափշտակեն, ջորի կ'գող-
նան, Ակնայ կտրալանք դարեն,
լով 500 լիւրայի մօտ ընչից յա-
փշտակութիւն կընեն. այսպիսի
անհնարին ներութիւններով եւ
ազգի ազգի գեղծութիւններով միշտ
կ'խոչտանգեն տէրութեան հան-
դարաւ և պարկեշտ հպատակ-
ները. Տէրութի վարադէմ խըս-
տապարանց քիւրտք քանի քա-
նի հայազգի անձանց դահիճն
եղան, որ մէկ քիւրտ յանցա-
պարտ վճռուելով պատժոյ են-
թարկեցաւ, փիւրտերու աւա-
րառութեանց նկատմամբ վսեմ:
Տէրիւն բաշարի խնդրագիր մա-
տուցանողներուն՝ զողորք առ-
այժմ անժամանակ է, քիւրտ չը
կայս պատասխանն է բարենո-
րոգման գործադրութիւն. Օձ-
գիւղի բնակիչք մինչդեռ ահ ու
գողի մէջ կ'տապանապին թէ այ-
սօր կամ վաղը քիւրտերու գօլ
դալով պիտի յարձակին, և հա-
մարձակ արտերին հնձելու չեն
իշխեր, յորմէ Տէրութեան գան-
ձուն բազմադիմի փնտսներ ա-
ռաջ կուգան. ոչխարներին գի-
ղին մօտերը կտրածին, վաճառի
մէկ կողմանէ փիւրտք սոսկաի
վտանգ կ'սպառնան, 2-3 տարի
ի վեր Տէրութի բարենորոգման
համար, Չմշկածաղէք անցող
զնացող զօրաց բնակութեան
համար շատերը տուններին գ-
րանոց ըրած են, ապագայն
մէջ Բրդոց անողորմ ոճրագ-
ծութեանց ճիրաններէն ճողոյ,
րելու համար մէկ տան համար
մէկ գիշեր 50 զրոյ վարձք կ-
տան, բայց և այնպէս այսչի
նեղութեանց վրայ դեռ անքն-
հատ չարիք և կեղեքումը
գործուին. Չմշկածաղի բնակիք
բարենորոգմանց հաստատու-
թեան համար յումպէտս յոս-
տածելին զգալով ընդ երկր-
վերջին ծայր յուսահատութիւն
և թշուառութեան մէջ դեռ-
րելով, յակամայից բռնադա-
ւալ սկսած են այժմ գաղթի,
կանութեան զիմել ի խորեղ-
եւ ոլորտ: Այս յոգի և անկող-
քնթացից և բուռն հարստա-
րութեանց տակոյու կարող-
թիւնն այն անգի ծայր հաս-
նալ

և ճարտարտեալ, անմիջակամ
դարման տանելու համար, Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր քաղցր տկ-
նարկը և պատկառելի վարչու-
թեան զգօն և լուրջ ուշադրու-
թիւնը կ'հրաւիրեմք ...

Խորհրդէն ալ հետեւեալը
կ'գրեն մեզ օգոս. 4 թուով
... խմբագիր

Ժողովուրդը կ'հարստահար-
ւի, այս օրերս Հիւսէյնիկցի Էք-
մէքճեան Մարտիրոսն Եօթնօձ
ըսուած տեղը իր մի քանի ըն-
կերներով ժեռուտներու վրայ
նստած առնեն՝ լեռան ստորոտը
դտնուող հոշակաւոր Զոյիմ-
Մահմաւտ և իր ընկերները հը-
րաման մը կատարել տալու հա-
մար կ'կանչեն զինքը. Մարտի-
րոս երթալ չուզելով ընդդիմա-
նալու պատճառաւ՝ Տաճիկներն
խմբովին կ'յարձակին վրան՝ գր-
խէն և քամակէն և վերջապէս
եօթը տեղերէ հարուածելով
յիս. 29ին, ութ օր չանցած կը
մեռնի:

Ժողովուրդը՝ կառավարու-
թեան՝ ոճրագործներն ձերբա-
կալելու և զանոնք ըստ արժա-
նայն պատժելու համար միջոց-
ներ ձեռք չառնելէն վհատած,
յիս. 31 թուով յետագայ բաղ-
մաստորագիր բողոքական խըն-
դրագիրը մատոյց տեղոյս ազ-
աւան մատուցանալով ...
և դարման ու ապահովութիւն
խնդրեց:

Ահաւասիկ պատճէնք բողո-
քագրոյն:

Առ Մեծ. անդամ քաղա-
քական ժողովոյ:

Հիւսէյնիկցի ազգայիներէն
հացագործ Մարտիրոսի սպան-
նուած օրէն ի վեր յանցաւոր
չարագործաց մինչև հիմայ կա-
ռավարութեան կողմէ չձերբա-
կալուելուն համար, մանաւանդ
թէ ոճրագործաց նկատմամբ
բազմիցս անտարբերութիւն ցու-
ցած ըլլալով կառավարութիւնը՝
ժողովուրդը որ արդէն այս կար-
գի սովորական դարձած յըստ-
մնելի իրողութիւններէ ահաբեկ
եղած է, ներկայիս կ'զիմէ
փաղաքական պատկառելի ժո-
ղովոյդ՝ որ ըստ իւր պարտա-
ւորութեան՝ առանց վարկեան
մ'իսկ կործնեցունելու՝ իրողու-
թիւնն հեռագրաւ թէ Երօլուոյ
Ս. Պատրիարքին և թէ առ որս
անկ է հաղորդելով դարման մը
առաջարկել բարեհաճիք, Հե-
ռադրական ծախուց կողմէ կա-
պահովենք զձեզ, սակայն ե-
թէ՝ այսօր հակառակ ամենայն
բուռն խնդրանաց՝ անդորմա-
դիր թողոյի մեր սոյն խնդիրը,
որ բացարձակ ազգային է, յայն-
ժամ պարտաւորած կըլլաք խա-
րերդի ազգայինը, որ նման
այլոց ինքնապաշտպանութեան

սկսի, քանզի համբերութեան
սահմանէն անդին ապրող ժողո-
վըրդեան բաժինն ուրիշ բան
չկրնար ըլլալ, բայց եթէ ինք-
նապաշտպանութեան նուիրա-
կան գործին ձեռնարկել:

(Մարտիրոսին)

Խնդրագրին ինչ արդիւնք
ունենալը յաջորդ թղթատա-
րով կ'հաղորդեմ:

Ազգ. ժողովոյ Ա. Ատենա-
պետ վսեմ. Ստեփան բաշտ Ատ-
լանեան՝ հանդերձ ընտանեօք օ-
գափոխութեան երթալու պէտք
ունենալով, կրտէ փռնջ, խընդ-
րեր է զինուորական գործոց նա-
խարարէն որ Սիրիոյ նահանգ ին-
րժշկապետութեան պաշտօնը
իրեն օր լի, և երթալ հոն բը-
նակի ժամանակ մը:

Մեզ կ'ձանուցանեն թէ իւս-
կիւտարցի գդակաւոր երիտա-
նարդաց՝ բանտարդելութենէ ա-
զատմանը համար մեծապէս աշ-
խատեր է իզմիրցի փաստաբան
Զէնոր Էֆ. Սարայտարեան, որն
որն իմանալով թէ ոստիկանու-
թեան վերադասու չը և Ա. նա-
խարարը Ս. Պատրիարքին թա-
խանձանքէն ազատելու համար՝
կառարկէին թէ ատոնց գործը
Արդարութեան Ատենին յանձ-
նուած է, Զէնոր Էֆ. ինքը յօ-
ւու թէ՛ Միւստայի Ուսումի
Գօսթաքի Էֆ. և թէ ոստիկա-
նութեան Միւստայը Ուսումի
օգնական (մուսափին) Հագգը պէ-
յի, փաստաբանելու համար թէ
նոյն իսկ ըստ արդարութեան
օրինաց՝ իրաւունք և տեղի չը
կայ յիշեալ երիտասարդներն
բանտարկութեան տակ պահե-
լու:

Արդարութիւնը խոստովա-
նած ըլլալու համար, պէտք
եմք նաեւ յայտնել թէ՛ այս պա-
րագային մէջ Գօսթաքի Էֆ. և
Հագգը պէյ ալ անդի ծայր
կորովածիտ և օրինաւոր վար-
մանք մը ցոյց տուեր են, որ
բազմոց չնորհակալութեանն
արժանի կընեն զիրենք, ինչ-
պէս նաեւ Սարայտարեան Զէնոր
Էֆ. որ սոսկ յազգասիրութենէ
չարժեալ՝ իրաւանց և արդա-
րութեան կամովին ծառայու-
թիւն մ'ընել բարեհաճեր է, և
որ տակաւին մշցի սարկաւազ-
տիրացու Յակոբին՝ գործին ալ
աշխատելու վրայ կ'գտնուի,
զայն ևս բանտարկութենէն ա-
զատելու համար:

Տիգրանակերտէն սպամ. 5
թուով Լեւոնի ուղղեալ հե-
ռագիր մը կըսէ թէ, Ապէտոյին
բաշտ նոյն օրը (ուրբաթ) Սե-
բաստիա մեկներ է, որոյ կուգ
սակալն անուանած է, Կ'կար-

ծուր թէ քանի մ'ամիսէն նո-
րէն Տիգրանակերտ պիտի դառ-
նայ սկսած բարեօրոշման շա-
րունակելու:

Նորէն վարդապետի և խորտոշ
ցեղերէն 13 շէյխ Ալպանիսաբ.
սորունցան Սիբաստիոյ ճան.
բով. Իրրե նախագիւղ միջոց,
Ապետտին բաշա հրաման թո-
ղուց տեղական իշխանութեանց
որ մօտերս ուրիշ 17 շարագործ.
ներն ալ ճանաչող հանեն դէպ
քիւնց աքսորանաց տեղը:

ՀԱՌԱՊԱՐԱՆՈՒՐՔ

Հոնորա 6 սպտմ.

Կիպրոսի անգղ. Բոմիսերին
մէկ տեղեկագիրը կըսէ թէ,
կղզւոյն հաստիւթից յաւելեալ
մասը, որ Իրան պիտի հատու-
ցուի, դեռ չէ որոշուած: Իրան
կողմէն Երպրոս զրկուող Բոմի-
սերներն ոչ թէ կղզւոյն հաստ-
իւթիցը, այլ արքունական սեպ-
հակառակութեանց խնդրէն զատ
ուրիշ բանի արտօնութիւն ու-
նեցած չենլալով:

Հնդկաստանէն հասնող հե-
ռագրէ մը կիւսացուի թէ՛ Գա-
պուլի մէջ անգղ. դեսպանա-
տունը վաշտ մը ապստամբ Աֆ-
ղաններու կողմէն յարձակում
կրելու է, և քաղաքին բնակիչներն
ալ ապստամբաց հետ միացեր
են: Դեռապանատան անձանց զը-
լուխը վտանգ մը եկած է թէ
ոչ՝ ստոյգ չը խտցուի: Էմիրը
անկարող է ապստամբաց հա-
նած խռովութիւնը հանդարտե-
րեն: Երոց թիւը 4000ի հասած
է: Անգղ. բանակը Գապուլի վը-
րայ կ'ըսէ:

Պէրլին 6 սպտմ.

Շուէտի թերթերը կըսեն
թէ՝ Ռուսիոյ և Գերմանիոյ մէջ
եթէ յարաբերութիւնը խզուե-
լու ըլլան, Շուէտի կառավարու-
թիւնը իր չէզոքութիւնը պիտի
շարունակէ պահել:

Ռուսիոյ դաժաժառանգ մեծ
Դքսին ինչ չքիչ ընդունելու-
թիւն որ եղաւ ի ֆորէնհակ,
Նորվեգիոյ մայրաքաղաքը Քրիս-
տիանիա երթալուն՝ հոն ալ նոյն
ընդունելութիւններն ըլլալը ան-
տարակուսելի է:

Վիեննա 6 սպտմ.

Պոնա-Հերսէքի և Ալքստ.
րիոյ միջև փոխադրուելիք վա-
ճառաց համար՝ մաքսատուրքը
վերջնել որոշիւ է աւստր. կա-
ռավարութիւնը:

Բարիզ 6 սպտմ.

Հանրապետութեան նախա-
դաճն այս տառաւոտ Ժուրնալի
իւր տգարակներն մեկնեցաւ:
Ս. Ռէթէրսպուրկ 6 սպտ.

Աթէնքի առևտրական դես-
պան Պ. Շապուրօֆ Կ. Պոլսոյ
դեսպան պիտի անուանի, Լո-
պանօֆ իշխանն ալ Հոնորալի
դեսպան պիտի ըլլայ Շուվարօֆ
կոմսին տեղ:

Պ. Օնու Կ. Պոլսոյ դեսպան
նատան խորհրդական անուանե-
ցաւ:

Ֆիլիպէ 7 սպտմ.

Թաթար-Բաղարճըզի մէջ
Պուլկարաց կողմէն Տաճկաց
դէմ բռնութիւններ զործ դը-
րուիլը իմացուելուն վրայ,
անգղ. հիւպատոս Պ. Միչել քըն-
նութեան համար հոն գնաց:
Աչքովը տեսեր է թէ՛ տաճիկ
ժողովուրդը բռնութեան չհան-
դիպելու համար՝ տուններէն
գուրս չեն կրնար ելնել, երկ-
րապահ զօրքերն՝ զէնք բնու-
ռելու պատրուակաւ՝ տաճկաց
տները կ'մտնեն, բնակութեանց
շատն այրած է, հետեւաբար
թուրք ժողովուրդը մեծ մտա-
տանջութեան մէջ ընկած է:

Յաւալի է որ օսմ. Բոմի-
սերը՝ հարկ եղած դիտողու-
թիւններն Ալեքս. բաշային չհա-
ղորդած՝ Ֆիլիպէէն մեկնեցան:

Այս առումը հասած

Բարիզ 7.—Պառնոն թալլոռ
և Գամ ծաղրանկարիչը վախճա-
նեցան:

Հոնորա 7.—Հաճօրէն հե-
տեւեալը կ'հեռագրեն. «Գա-
պուլէն բնիկ մը Միքէյլ հաս-
նելով, կըսէ թէ Գապուլի մէջ
անգղ. սպայից սպաննուած դի-
տակներ տեսեր է, անգղ. դես-
պան Սըր Գալանտերի պահ-
պանութեանը յատուկ զօրքե-
րէն 9 հնդիկ զինուոր յաջողե-
րն Գապուլէն վախչելու: —
Անգղ. զօրքերն արագաքայլ
Գապուլի վրայ կ'ըսեն:

Ս. Ռէթէրսպուրկ 6.—Չարը
Օտէսա մեկնեցաւ:

Օտէսա 7.—Չարը երէկ Օ-
տէսա հասնելով քաղաքապահ
զօրաց անցահանդէս մ'ընել տա-
լէն ետքը՝ նոյն երեկոյն Լի-
վաթիա մեկնեցաւ:

Վիեննա 6.—Գարատաղի իշ-
խանին խնդրանացը վրայ, Ռու-
սիա առաջարկեց մեծ տէրու-
թեանց որ նորոգ հրահանգ տան
իրենց պատուիրակներուն, Գա-
րատաղի սահմանադրիոց խնդի-
րը վերջնապէս լծեցնելու հա-
մար:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Այս քառուստ բացուեցաւ	12.16
Բումբէլի	44.25
Թղթագրամ	817.20
Պղինձ	505.00

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Հիլլէնական սահմանադրու-
թեան որոշման յանձնաժողովը չը-
օր ժամը 7ին Սաֆֆէթ բաշայի
ապարանքը գումարուելով հե-
լէն պատուիրակներն յայտնե-
րն թէ, իրենց ստացած հրա-
հանգին համաձայն, Ժ. Ատե-
նագրութիւնը տեւութեանց ի-
բըր մէկ որոշումը և իրենց բա-

նակցութեանը հիմն բռնելով տը-
պիտի բլլայ: Սաֆֆէթ բաշա
դիտել կ'տայ թէ տեւութեանց
մէկ փոփաքը՝ տեւութեանց ի-
բըր որոշում մ'ըմբռնելը բա-
օրինի շերտի չէ, իսկ ըստ ի-
րանական կարծեաց՝ յիշեալ
Ատենագրութիւնը տեւութեանց
կուղէ որոշումն բլլայ կուղէ փա-
փաքը, զայդ մէկդի թողլով՝
Յունաստանի ինչ որ է ուղածը
զայն որոշապէս եթէ ի յայտ
բերէ, այն ատեն գործը՝ երկու
կողման համար ալ շահաւոր
ճանքու մը մէջ կ'մտնէ:

Առ այս Պ. Գոնտուրիօթի
համակերպելով վերջէն օսմ. Չը-
պատուիրակ Սաֆա բաշա եր-
կար առեւտրախօսութեամբ մը ա-
մեն կողմէն մանրամասնաբար կը
քննէ, և կեղծակցութեան թէ՛ նախ-
այն պէտք է որոշուի թէ Ժ. Ատե-
նագրութիւնը իբրեւ ինչ
պէտք է նկատել: Առ այս օսմ.
պատուիրակներն իրենց պաշտօ-
նական պատասխանը տալու հա-
մար՝ յառաջիկայ դէ. օր կ'ը-
նեսար պիտի գումարուի:

—Յանձնաժողովոյ նիստը
ժամը 9ին վերջանալով, օսմ.
պատուիրակներն քիչ մ'ատեն
ալ առանձինն խորհրդակցելէն
յետոյ, Սաֆֆէթ բաշա կայս-
պալատը գացեր է:

—Սըր Լէյարտ յառաջիկայ
եչ, օրունէն ետքը կ'մեկնի մայ-
րաքաղաքէս Սիրիոյ կողմերն
ուղեւորութիւն մ'ընելու, և
մինչև Շամ պիտի երթայ, 20-
25 օր պիտի տեւէ սոյն ուղիւ:
Րոթիւնը, և Ա. Թարգման Սըր
Ալֆրէտ Սանտիսըն ալ միատեղ
պիտի երթայ:

—Վազըթ կ'հաւատտէ թէ
վերջին պատերազմին տառնը,
խել մը քիւրա ձիաւորներով
օսմ. բանակին օգնել առաջար-
կող, բայց վերջը տարած ձիա-
ւորներն Ասիոյ օսմ. բանակէն
մերժուող Շէյխ Ապտուլլահին
որդիքը և կուսակիցները, քա-
նի մը հաղթար ֆրոյաց գլուխն
անցնելով, Պարսից սահմանա-
գրիւնէն մինչև Մուսուլ գտնե-
լած միջոցը՝ մէկ քանի տեղեր
ապստամբութիւն հրատարակե-
րն: Սոյն ապստամբները զոպե-
րու համար որոշուել է կարնոյ
կուսակալ Քիւրտ խաձայիլ բա-
շան այն կողմերը զրկել, որոյ
սոյն պաշտօնին կայս. հրամա-
նագիրն ալ երէկ երեկոյ ելեր է:

—Պետ. խորհրդոյ անգամ
վառա էֆ. Լարնէի կուսակա-
լութեան խորհրդական անուա-
նեցաւ:

—Պահրի պէյ ալ, որ մին-
չև ցարդ Բերայի Միւթէտար.
բեֆութիւնը փոխանորդաբար
կ'վարէր, այս անգամ վերջնա-
պէս Բերայի Միւթէտարը ֆա-
նուանեցաւ:

—Շը. երեկոյ րոյր նոխս-
րարը կայս. պալատն ըրեր են
բէթիքիւն, որ և ներկայ
գտնուել է կայս. Ա. զօրքա-
նակի միւշիք Տէրփիշ բաշա:

—Շը. օր վիեննայէն մայ-
րաքաղաքս հասած պաշտօնա-
կան տեղեկութիւններ կ'ձանու-
ցան թէ՛ Ա. սարիոյ կառավա-
րութիւնը որոշեր է Անտրաշի
կոմսին հրաժարականը պաշտօ-

նապէս ընդունիլ, և նորա տեղ
Հոնովի տնտ. դեսպան պա-
սոն Հալմէրլէ տնտ. անել:

—Լա թիւրքի լրագիրը խրմ.
բաղրակաւ յօդուածի մը մէջ
կըսէ թէ Պրուսիոյ նահանգին
մէջ մինչև 1879 փետր. տմայ
վերջը կառավարութեան ունե-
ցած պագայէներուն՝ այսինքն
նահանգին ժողովրդէն ունեցած
բոլոր պահանջից գումարը մէկ
միլիոն 300.000 ոսկւոյ կ'հասնի:
Լա թիւրքի թերթ և հաշիւ մը
ուրեւելով կ'ըսէ թէ Եւրոպա-
կան և Ասիական թուրքիոյ բո-
լոր նահանգաց առ կառավա-
րութիւնն ունեցած պարտուց
գումարը 12-15 միլիոնի կ'հաս-
նի, յորմէ անստոյգ պարտքերն
ի բաց թողլով, կայս. գանձը
10 միլիոն ոսկւոյ հաստատ առ-
նելիք կուսննայ գաւառաց բը-
նակիչներէն Արդ. Լա թիւրքի
խորհրդով որ այս առնելիքին
մեծ մասն հարուստ կալուածա-
տէրներէ և աւերութեան դոր-
ծոց շնորհիւ հաբատութիւն դի-
զած աւճիւրէ է և ոչ թէ տղ-
քատ ժողովրդէն, կառավարիչ
սը փոխանակ ձանր պայմանե-
րով կէս միլիոն կամ մէկ միլիոն
փոխառութիւններ կ'ընելու, կա-
ռավարութիւնն արթուն և աշ-
խոյժ պաշտօնաւարաց միջոցաւ
յիշեալ հարուստներէն իւր առ-
նելիքն հաւաքել տալու աշ-
խատի:

ԵՐԻՑԱԿԱՆ ՄԻՍԻՕՆԱՐԳ

Ի ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Սոյն խորագրով Մէմօրեալ
Տիրութեան թիւ Թիւրք հետեւալ
յօդուածը կ'հրատարակէ, Ա-
մերիկայի Միսիօնարաց արար-
մանցը վրայօք. որոյ մէջէն
«Յունաստան» բառին տեղ՝ ե-
թէ «Տաճկաստան» բառը դը-
նես, ճիշդ նոյն Միսիօնարաց
հոս տեղի արարմանցը ճշգրիտ
նկարագիրը կ'ըսեն:

«Վերջերս բաւական դա-
ղեցուցին, կըսէ յիշեալ թերթը,
հիլլէնական կառավարութեան
դէմ քանի մը երիցական Միսի-
օնարաց բրած գանգատներն,
և դեռ ատր վրայօք կ'իստուի
առանց խնդրոյ վրայ համու-
թիւն ունենալու:

Այս Միսիօնարաց շատը, ե-
թէ ոչ ամենքը, Ամերիկայէն
եկած են և իրենց բոլոր հրա-
հանգն և պատուէրը կ'ստանան
Պ. Գ. . . անուն մէկէ մը, զոր
իրենց զլխաւորը կ'ճանչեն:

Պ. Գ. . . անուն 15 տարի ա-
ռաջ Յունաստան կ'ըրկուի, բո-
ղոքականութիւն տարածելու
նպատակաւ, Նիս-Եօրքի մէջ
կողմուած բնկերութեանց կող-
մէն: Սա Ս. թէնք հասնելուն պէս՝
մեծ տեղ մը վարձելով, զայն
Ա. հատարանի քարոզութեան կը
յատկացնէ: Գործոյն նորութիւ-
նը առջի բերան մեծ բաղմու-
թեամբ ունկնդիրներ կ'ըրէ,
իսկ վերջը հետաքրքրւելուն
թիւը հետզհետէ զգալի կեր-
պիւ նուազելով, Պ. Գ. . . կրս-
տիպուի ստակ վճարելու իր սե-

կընդդատեց որ դան. որոնք կը
բաղկանան մեծ մասամբ չքա-
ւորներէ և ազգութիւն չունեցող-
ներէ. որք կ'փութային զալ
խոստացեալ վարձքն տանելու:

Այս միջոցին Պ. Գ. . . Ամե-
րիկա ուղեորութիւն մը կընէ,
որպէս թէ իր առարկութեան
համարը տալու նպատակաւ իսկ
բուն նպատակն էր նոր նպատակ
մ'ստանալ. առին իր գործը կա-
րենալ շարունակելու համար. ո-
րքն որ զինքը մտիկ ընողին կը
հաւատացնէր թէ 40.000ի մօտ
յոյն բողոքական ըրեր է:

Այս երկակայական յաջո-
ղութենէն զինովցած. Ամերի-
կայի հաւատոյ տարածման ըն-
կերութիւնը կ'փութան տալ ի-
րեն՝ ուղածին չափ զրամ եւ
զանի զրկել նորէն իր շահատա-
կութիւնները շարունակելու:

Սոյն գէպքին վրայօք ելած
բոլոր զրոյցներուն հակառակ,
հեղինական կառավարութիւնը
րնաւ. ուղեորութիւն չտար Պ.
Գ. . . ի արարմանցը, զի կ'տես-
նէր թէ ատոր գործը բնաւ
երկրին անգործութիւնը վրդո-
վելու հանգամանք մը չունէր:
Բայց ետքերը այդ գումարում-
ներն, որք գրամի զօրութեամբ
ստուարանալով, ոտորեկրեայ
տեղեր և զիշերները գաղտնա-
բար տեղի կ'ունենային, զիՄի-
սիօնաք մեծ գումարներով ի-
րենց կ'ըջէին չքաւոր և ան-
զործ մարդիկը. երգում ընել
տալով ասոնց թէ բնաւ ոչ ոս-
տիկանութեան և ոչ ուէ մէ-
կուն բան մ'ալ պիտի չբռն ի-
րենց արարմանցը վրայօք:
Հոսկ ուրեմն գայթակղելի ի-
րողութիւններ ալ պատահելով,
ստիկանութիւնը կ'հարկադրի
ըստ օրինի և երկրին շահուցը
համաձայն վարուելու համար,
յիշեալ գումարմանց վայրերուն
մէջ քանիին փակումը հրամա-
յել:

Չմոռնանք բռն թէ, Պ. Գ. . .
Աթենք գալուն՝ իր գաղափար-
ները տարածող թերթ մ'ալ բ-
կըսած էր հրատարակել, այն-
քան աժան գնով, զոր ամենէն
աղքատն անգամ կրնար հատ
մը առնուլ և կարդալ. Պ. Գ. . .
երբեմն հնարամիտ միջոցներ ալ
կ'գործածէր, հաւատացնելու
համար թէ՛ իրօք ժողովուրդը
բողոքականութեան կ'ըջարձէ
կոր. երբ ամերիկեան Գիսպա-
նին հետ երբեմն դուրս կ'ելնէր
ժուռ գտուլ, ամեն անցնողնե-
րը կ'բարեւէր, և կամայ մը
դեպքանին ականջն ի վար կըսէր
թէ ասա մոխեանք յոյն մն էր,
որ այժմ ամենայն ջիւղեւանդ-
հաւատացեալ մ'եղած է. » Ա-
հա հեյրեն, կառավարութեան
ձեռք առած այս խիստ միջոց-
ներուն զէմ է այժմ Միսիօնա-
րաց բողոքն ալ, որոց կարեւո-
րութիւն տուեր է Լորտ Սալիդ-
պրիի, բայց տալ աւելի քաղա-
քական պատճառներ իրեն շուր-
ժառկ ռիկնալ կ'կարծուի:

ԱՁԴ

Օսմանեան թատրոնին վար
չութիւնը մտադիր լինելով իւր
զարծառնութեանց սահմանն ըն-

դարձակել և աւելի կատարե-
լութիւն տալ իւր ներկայաց-
մանց, կ'հրաւիրէ ամեն անոնք
որք յօժարութիւն և յարմա-
րութիւն ունին դերասանական
արուեստին, զալ ի յիշեալ թատ-
րոնն ի կէտիցը շահ ներկայանալ
առ ստորագրեալն որ հոգացու-
ցիչ ամսական մը կ'իտոտանայ
իրենց:

Ս. Թալէան
23 Օգոստ. 79 կէտիկ-Փաշա

ՅՐԷՆԿԵԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆ

Թիւ 362 Ուղւն-Չօրշ

Այս գրատան մէջ սկսուած է
գրի և գծագրութեան վերաբերեալ
պիտոյքներ ծախուիլ. Գիշերու չա-
փաւորութիւնը՝ ուղղը կրնայ փո-
ձով տեսնել:

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Ի ՊԵՏ ՊՊՐԱՑԱՅ

Յօրինեաց

Ե. Մ. Սէրէան

Ահաւաստիկ առաջին դասագիրք
մը ընթերցանութեան, որ աղայոց
հասկացողութեան յարմար բարոյա-
լից և զբօսելի նիւթեր պարունակե-
լէ զատ, քսանի չափ յասկացեա փո-
րագրեալ պատկերներով ճոխացեալ է:
Սոյն գիրքը 112 երեսէ բաղ-
կացեալ, մաքուր կերպով տպագրեալ
և կաղմալ ըլլալով, կ'ծախուի Եւնի-
ձամ 2 ինկիլիէր ճառագէտի թիւ 2
Ս. Ղազարեան գրատունը և ուրիշ
գրավաճառք ըրով:

Գին 2 ու կէս զըշ. արծաթ

ԱՌԱՋՈՐԴ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԱԿՐԵԹԵ ԼԵՁՈՒԻ

Աշխատասիրեաց

Մ. Պաշտպան Հիւնեան

1879

Աղբիւրէն լեզուին դիւրաւ ըն-
տելանալու և քիչ ատենի մէջ խօսիլ
սորվելու համար յարմարագոյն և մէկ
հատիկ գործի մը կրնար համարուիլ
այս նոր գիրքը, որ 240 երեսէ բաղ-
կացեալ է և կ'պարունակէ հեռաւե-
կաններ:

Մասն Ա. Գերականական կա-
նոններ-Մասն Բ. Ձրուցատրութիւն:
—Մասն Գ. Աղբիւրէնի յատուկ ո-
ճեր-Մասն Դ. Համառոտ համա-
րանի-Մասն Ե. Համառոտ Բառա-
կան Հայերէնէ յԱնգլիարէն-Մասն
Զ. Համառոտ Բառարան Անգլիարէնէ
ի Հայերէն:

Արամեան տպարանէն ի լոյս ըն-
ծուցուած այս գործը՝ մաքուր տպագ-
րութեամբ և անղլական կաղմով
գեղեցիկ կերպիւ պատրաստուած՝ կը
ծախուի ամեն գրավաճառաց խա-
նութեանը ի գին երկու Փրանք:

Մէրճաճ Իսմաիլ Ալի խանի վե-
րի յարկը թիւ 20 սենեկի մէջ ամեն
օր Տաճարէն և Փրանսերէն լեզ-
ուաց ինչպէս նաև թուագրութեան
և Տօմարականութեան դասարան-
թիւններ կ'լինին որոշեալ ժամերու
մէջ: Եւրոպական շաւի յանձն
կառնու պատրաստել տանկերէն և
Փրանսերէն լեզուներով ամեն տե-
սակ պաշտօնական և ոչ պաշտօնա-
կան գրութիւնք, զոր օրինակ խնդ-
րագիր, Բողոքագիր, Տեղեկագիր,
Համակ և իւր Արդարագրագիր յիշ-
եալ սենեակը գրմով կրնան ա-
պահով լինիլ թէ՛ դատարանական և
թէ՛ միանգամայն վերադիւնալ գրու-
թեանց վերաբերութեամբ՝ փոյթ և
խնամ, ինչպէս նաև բանաւոր եւ
գոհացուցիչ պայմաններ պիտի զըտ-
նեն նոյն տեղի:

Թ-Ի-Բ. Ս. Սէրէան

ԳՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ
Ուսումնական հասարակաց Ս. Նիկէոյ

Գրեթէ Վ. Սերանյոսեան
Երկրորդ տիպ
Գին 60 բարա արծաթ:

ՀԱՅՈՒԹԻԱՆ ՀՈՂԻՆ

Բանաստեղծութեան

Հ. ՄԱՂԱԳԻՍԱՎ. ՕՐՄԱՆԵԱՆԻ

Արտասանեալ ի Լաբանի

Կրթատիրաց ընկ. Խաչիկ տարու

Գինն է 3 զըշ. արծաթ զրամ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ ՈՒ ՊԱՐՏԻՔ ՏՂՈՑ

Բաղմարդին Մամուրեան էֆի
աշխատասիրութեամբ ի գործի Տէաէ-
եան եղբարց տպարանէն ի լոյս ըն-
ծուցեալ 238 երեսէ բաղկացած պատ-
ուակայն գիրք մնէ, որ կրնայ հեղի-
նակին առկէ առաջ հրատարակած
Նոր ընթերցարանին լրացուցիչ մա-
սը համարուիլ և Մարկոսի Բ. Դասի
պաշկերաց ծառայելու Սոյն գործը՝
բաց ի ամենակարեւոր գիտելիքներէ
կ'պարունակէ նաև այնպիսի նիւթեր
որք ազդ. մանկուայն սրտին մէջ ի
մատաղ հասակէ հայրենասիրական
զգացումներ կը ներշնչեն:

Կը ծախուի Եւնի-ձամ 2 ինկի-
լիէր ճառագէտի թիւ 2 Ս. Ղազարե-
ան գրատունը և ուրիշ գրավաճա-
ռաց ըրով: Գին 1 Փրանք:

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՅՐԷՆԵՑ Մ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

Կը ծախուի Եւնի-ձամ 2 ինկի-
լիէր ճառագէտի թիւ 2 Ս. Ղազարե-
ան գրատունը և ուրիշ գրավաճա-
ռաց ըրով: Գին 1 Փրանք:

ՀԱՄԱՐՈՏ

ՄԱՐՄԵԱՄԱՐ ԶՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Հրատարակել

ՆՇԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

—

Սոյն կարեւոր և օգտակար գըր-
քը կը, որ թէ՛ ի պէտս վարժարանաց
և թէ՛ առանձինն ուսանողաց կրնայ
միտնգամայն ծառայել, յատկաւ բա-
ցատրութեամբ, 1761 փայտատպ
պատկերք ճոխացեալ և 120 երեսէ
բաղկացեալ ընտիր դասագիրք մնէ,
գինն է կէս արծաթ մօտ, [չաղը-
րագրին գինն ըլլալով 5 ու կէս Փր.]
Կ'գտուի Կ. Պոլիս Սուլթան-
Համամ Էսքա էֆ. Խան թիւ 17,
Նշան էֆ. Կ. Պերպէրեանի փարագ
րատունը և բոլոր գրավաճառաց ըրով:

ՇՍԻԳ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԵՍԻ ՀԻԲԵԱՅԵՍԻ

Հիգիենականութիւն

ԱՍԲԱՆ ՊԵՐԹ

Բաժանորդք գրուիլ ուղղորդին
դիմելու և իրաց թարա-Պաշտ փո-
ղոց թիւ 22 քաղիօն գործոյ հրա-
տարակիչ Միհրան Ս. Բիթալեան
էֆ. և Պոլիս Սուլթան-Համամ Է-
սատ էֆ. Խանը փորագրել Պերպէր-
եան Նշան էֆ.:

Իսկ տետր առ տետր գնելու ու-
ղղաց համար կ'ծախուի Էմին-Էօնիւ
Հրաւառա Մհր. Պոշտ աղայի խա-
նութիւն, Բերայ Սըտ-Համի ծիւղի,
հաւա Րազմեան Յովսէփ աղ. թիւ 107
թիւ և Թարապաշտ ծխափառաւ
Անգրէաս աղայի խանութները:

ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցաւի գեղը բողոքողին
րուսեղէններ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծարձի ու բաղադրելու ցաւեր ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ:

Ինչպէս որ վարը յիշուած է:

Սմին տեսակ փոփ, Ըստամոք-
սի, մէջքի կամ օղիքներու ցաւեր,
ու նաև ծանր, Գոյէրա և այլ ա-
մառաւի հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս դեղէն խմելու հն հե-
տեւեալ կերպով: Այս գաւաթ ջուրի
մէջ, զիւր ապուրի մը զրգալէն աւելի
չաքար, վրան լիցուր առնելի զրգա-
լը փանաւէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ:

Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Ուռեղջի համար գեղը վերոյիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ծամը կամ
երկու ժամը հեղ մը՝ մէկ կամ
երկու անուշի զրգալ այն բաղադ-
րութիւնէն խմէ: Յօդացաւի, Բիւմա-
թիզմի, Ուռի ցաւի, Ստամոքսի ու
տեսակ տեսակ կանակի ցաւերու հա-
մար դուրսէն փանաւէ քսելով աղէկ
մը չփելու է: Այնպիսի ցաւի համար
քիչ մը արամպակ փանաւէի մէջ
թաթիկով ցաւած ակապին վրայ
դնելու է:

Ամեն տեսի երբոր ցաւի մը հա-
մար դուրսէն փանաւէ քսել հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւել-
ի շուտ բժշկութիւն կըլլայ:

Մարմնոյ պրոնաւ կամ ճմուռ-
ած տեղերը բժշկելու համար վրան-
զը պատահածին պէս փանաւէն
վրան աղէկ մը լիցնելու է: Գոնա-
կով ևւն. կտրուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արեւը չորած շուտով
մը վերքը կապելու և զապին վրայէն
փանաւէ լիցնելու է մինչև որ լաւ մը
թրլի փանաւէն նաև արեւն չըլա-
նը կարագացնէ ու բոլոր բնութիւնը
կը գործնէ:

Այս գեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարօ էն գրել աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը գովեն, ուղղը կրնայ՝ ան-
ձամ փորձել. գինն աժան է: Այս
ծախուի Միհրանեան և Ընկերաց Ա-
մերիկեան վաճառատունը որ ի Ղա-
սթիա Կ. Պոլսոյ

Ղալաթիւ ՇԲ. 25 Օգոստ.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՄԺ.

Բաց	12.17
Ցած գին	12.16
Բարձր գին	12.17
Գոց	12.17
Թղթաղ րաւ րոց	832.20
ցած	815.00
բարձր	832.20
ծախը 11	825.00

Փոխ. 63ի	Փր. 006.30
» 65ի	» 069.00
» 69ի	» 066.00
» 73ի	» 061.30

Գանձատուն	21.14
Ստիկէթ Ժէնէրալ	4.06
Ստիկէթ Ոթման	3.10
Պանք տը Բօնոթ.	5.26
Բրէտի Ժէնէրալ	4.02
Թրամիլէյ	3.75
Բոււ. Երկաթուղի	44.25

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԴՐԱՄՈՑ

(Ու. Կ. 100 Կ. Կ. Կ. Կ.)

Անգլ. տիկի	109.22
Գաղղ.	87.13
Բօլ	89.38
Բրէտից	51.11
Հինգնոց	19.30
Մէթալիք	18.00
Ճեւմակ մէհիտ	06.18
Պրինձ	500.00